

1. Aké budú možnosti turistiky v Levočských vrchoch?

Takmer každý obyvateľ Levoče počul o tom, že ku koncu roka 2006 sa mal zrušiť Vojenský obvod Javorina. Jeho zrušením sa môžu otvoriť široké možnosti viacerým druhom turistiky na jeho území (pešia, cyklo a lyžiarska turistika). Územie, ktoré bolo od roku 1953 uzatvorené, v období socializmu širokej verejnosti takmer neprístupné, po roku 1990 prístupné aspoň na priepustky, sa takto môže stať cieľom mnohých vyznávačov turistiky, milovníkov prírody a iste i mnohých bádateľov. Keď si zoberieme skutočnosť, že noha aj tohto najlepšieho turistu a milovníka prírody prešla viacerými slovenskými pohoriami niekoľkokrát, v Levočských vrchoch väčšina z nich určite ešte nebola. Takto môžeme očakávať, že toto pohorie budú viac ako iné vyhľadávať aj obyvatelia Slovenska.

Keď sme všetci túžobne očakávali zrušenie Vojenského obvodu k 31. 12. 2006 a jeho otvorenie od 1. 1. 2007 mýlili sme sa. Jeden chybný zákon a „obvod“ existuje ďalej. Mnohým to vyhovuje, veď chybou poslancov v parlamente dostávajú aj naďalej dobré platy a kým ústavný súd zruší znenie uvedeného zákona ktovie koľko vody pretečie ešte Levočským potokom a koľko miliónov bude zbytočne vynaložených.

Ako jeden z turistov mal som záujem už v tomto období iniciovať značenie turistických chodníkov v Levočských vrchoch. Mesto Levoča mi na začiatok ako prvé schválilo a písomné potvrdilo súhlas na nasledovné značenie:

Pešie trasy:

1/ Zbojnicka lúka – Demianky – Sedlo „Pod Krížovým vrchom“ – Dvorce, bývala osada – Veterník – Levočská dolina, rampa, ide o pokračovanie zelenoznačeného turistického chodníka z Levoče na Zbojnícku lúku.

2/ Levočská dolina, osada – Peklisko – Dvorčanka – Pamätník SNP, ide o pokračovanie modroznačeného turistického chodníka z Levoče cez Mariánsku horu, Kúty do Levočskej doliny.

Cyklo trasy:

1/ Levočská dolina, rampa – Sedlo „Pod Krížovým vrchom“ – Zálubica – Ľubické kúpele – Václavák – Blažovská dolina – Tichý Potok,

2/ Levočská dolina, Podhrby – Hrby – Brinky – Pamätník SNP – Vinná – Václavák – Jakubany,

Po osobnom jednaní na Vojenskom obvode Javorina v Kežmarku k uvedenému značeniu bol názor jeho prednostu kladný. S predloženým návrhom súhlasil s odôvodnením, že bude mať aspoň návštevníkov „obvodu“ na vybraných trasách a pod kontrolou. Žiaľ po odsúhlasení našej požiadavky s Ministerstvom obrany SR sa situácia zmenila v neprospech veci. Predseda vlády SR stanovil nový termín predloženia návrhu nariadenia vlády SR o zrušení Vojenského obvodu Javorina a to citujem „do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti novely zákona o obecnom zriadení“.

Hlavná podstata uvedeného problému je v prinavrátení pozemkov pre obec Ľubické Kúpele. Ďalšie náležitosti tejto veci nebudem na tomto mieste ďalej rozberať, pretože ide o zákonodarnú záležitosť ktorá sa dotýka aj mesta Levoča. Považujem ale za potrebné uviesť podobnú situáciu so značením z Českej republiky. V období socializmu bolo na území Českej republiky 8 (osem) vojenských obvodov. Z nich tri boli zrušené na začiatku 90. rokov (Ralsko, Mladá a Dobrá Voda). Pre úplnosť v päťdesiatych rokoch existovali v Čechách krátko ešte ďalšie dva vojenské obvody a to Pannenská a Prameny, ale to je dnes už veľmi dávnou minulosťou. K dnešnému

dňu je tam päť funkčných vojenských obvodov. Sú to nasledovné v abecednom poradí: Boletice, Brdy, Březina, Hradistě a Libavá o celkovej rozlohe 129 673 ha.

Zrušené vojenské obvody v Čechách sú už preznačované turistickými chodníkmi na pešiu a cykloturistiky a to v takom rozsahu, že dokonca územie bývalého vojenského obvodu Ralsko nesie názov „Cykloraj Ralsko“. A čo je ešte dôležitejšie aj v existujúcich piatich vojenských obvodoch Čiech sú už vyznačené turistické trasy pre návštevníkov. V Českej republike sa to dá, ale u nás to možné nie je aj keď vojenský obvod je určený na zrušenie. Je obdobie od roku 1993, kedy sa Československo rozdelilo na dva samostatné štáty takým dlhým obdobím aby sa v tejto oblasti predpisy tak rýchle zmenili? Žiaľ u nás, teda na Slovensku zase v neprospech veci, v neprospech rozvoja turistiky a cestovného ruchu v tomto regióne.

Ing. Ernest Rusnák

Pohľad na severnú časť Levočských vrchov zo Škapovej na Čiernohuzec